

UNTUVAKERÄ

UNTUVAKERÄ

UNTUVAKERÄ

UNTUVAKERÄ

KUVITETTU TARINA PIENESTÄ PIKKURUISESTA KANIININ-POIKASESTA

SUOMEN LAPSILLE KERTONUT

HELMI KROHN

NELJÄS PAINOS

PORVOO * HELSINKI
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖN
LAAKAPAINOSSA PORVOOSSA
1959

ENSIMMÄINEN LUKU.

Kasvoipa kerran suurella vihreäisellä nurmikentällä korkea ja tuuhea tammi, ja tammen juurella oli pieni, lämmin pesä. Se oli Isä-kanin ja Äiti-kanin ja pienen pikkuruisen Untuvakerän talo. Eräänä päivänä kirjeenkantaja toi kirjeen, joka oli

osoitettu itse Untuvakerälle. Hän oli saanut kutsut Rouva Nöpöhäntä Kanin kesteihin Kanikartanoon. Kylläpä Untuvakerä oli hyvillään! Äiti-kani alkoi heti laittaa pientä tytärtään kuntoon. Ja kun suuri päivä koitti, lähti Untuvakerä uudenuutukaisessa puvussa matkaan. Äiti-kani katseli hänen jälkeensä ovelta, kunnes hän katosi näkyvistä.

Untuvakerällä oli uusi pyhäpuku yllä, kaunis punainen viitta ja punaiset rusetit kengissään. Äiti oli pessyt saippualla hänen kasvonsa oikein kiiltäviksi, eikä Untuvakerä ol-

Postinkantaja Jänis tuo Untuvakerälle kirjeen.

lut lainkaan riidellyt vastaan, ja sitten äiti pyysi hänen muistamaan erikoisesti kolmea asiaa. Ensiksikin, hänen piti muistaa kiittää, toiseksi, hänen ei pitänyt ottaa enempää kuin kolme kertaa joka lajia ja kolmanneksi, hän ei saanut turhan päiten vitkastella. Sillä vanha herra Repolainen, joka syö mielellään kaninpaistia päivälliseksen, juoksentelee metsässä iltaisin.

Untuvakerä lähtee vierailulle.

TOINEN LUKU.

Untuvakerä ei ollut ennättänyt kauaksi, kun hän kuuli surkeaa piipitystä. Punatulkkuäiti valitti: »Voi, voi, mitä minä nyt teen», ja pyyhki silmiään esiliinallaan. Untuvakerä, joka oli helläsydäminen kanilapsi, kiiruhti paikalle ja kysyi: »Mitä

on tapahtunut?» — »Voi, pienokaiseni putosi alas pesästä», piipitti Punatulkku-äiti, »enkä minä saa sitä nostetuksi takaisin — uhuu, uhuu!» Untuvakerä nosti pienokaisen maasta ja laski sen varovasti kätkyeeseen. »Sinä olet kiltti lapsi», sanoi Punatulkku-äiti. »Ei kannata kiittää», sanoi Untuvakerä kohteliaasti, ja jatkoi matkaansa.

»Ei sitä voi sanoa turhan päiten vitkastelemiseksi», tuumi Untuvakerä tepastellessaan edelleen. Mutta aikaa häneltä oli siihen sittenkin kulunut! »Toivottavasti en tule liian myöhään kesteihin! Kuinkahan paljon

kello lienee?» Ja hän katseli punaista aurinkoa, joka kurkisteli puitten runkojen lomitse.

Näytti siltä kuin kello olisi ollut kuusi. Kesteihin oli kutsuttu puolikahdeksaksi. Mutta Untuvakerällä oli sinne vielä pitkä matka. Niinpä hän ei kallistanut korvaansa nuorelle Orto Oravaiselle, joka huusi hänelle korkealta oksalta ja kutsui mukanaan leikkimään.

Untuvakerä nostaa Punatulkku-äidin pienokaisen maasta.

KOLMAS LUKU.

Mutta hiukan edempänä hän huomasi sokean raukan, joka tunnustellen kepillään koetti kulkea tietä pitkin. Hänellä oli likainen vanha samettitakki yllä ja hän näytti kovin onnettomalta. Se oli Mäyrä-herra Tunnelikaupungista, joka sijaitsee puiden juurien alapuolella.

Untuvakerä auttaa Myyrä-herraa.

Hän oli vahingossa tullut päivän valoon, mikä kirveli niin kovin hänen silmiään, ettei hän voinut nähdä mitään. »En löydä kotiin koskaan enää — en koskaan enää», hän mutisi itsekseen loukatessaan jalkansa kiveen. Untuvakerä pelkäsi hiukan Myyrä-herraa, sillä hän tiesi, että tällä oli hyvin terävät hampaat ja että hän oli pikavihainen. Mutta hän oli helläsydäminen kanilapsi. Hän meni Myyrä-herran luo ja tarttui hänen käteensä. Myyrä kiskaisi kätensä kiivaasti pois ja ärähti: »Kuka sinä olet? Mitä sinä tahdot?» — »Minä tahdon vain

auttaa sinua kotiin», sanoi Untuvakerä.

Ja hän talutti Myyrää kunnes he saapuivat Myyrän talon ovelle. Myyrä oli hyvin lempeä ja ystävällinen ja kurkistaessaan oveltaan hän sanoi: »Ole hyvä ja ota vastaan tämä keppi pieneksi muistoksi minulta.» Sitten hän katosi taloonsa, ja Untuvakerä kulki edelleen.

NELJÄS LUKU.

Äkkiä Untuvakerä kuuli kovaa, kiihkeää surinaa, mutta hän ei voinut nähdä mistä se tuli. Hän kohotteli lehtiä ja ryömi polvillaan kasvien alle kurkistelemaan. Hänen täytyi poiketa pois tieltä ja kiertää suurten puitten ympäri, ennen kuin hän löysi kauniin, ruskean Mehiläi-

Untuvakerä laskee Mehiläisen vapaaksi.

sen, joka oli takertunut Hämähäkin seittiin eikä voinut liikuttaa ainoatakaan jalkaa. »Hoida omat asiasi», kirkui Hämähäkki, joka juuri oli syömäisillään Mehiläisen. Mutta Untuvakerä rikkoi seitin kepillään ja päästi Mehiläisraukan vapaaksi.

»Sss», sanoi Mehiläinen suristen, »sssepä oli hyvin tehty!» Mutta Mehiläinen oli aivan kuin halvattu oltuaan niin kauan vankina hämähäkin seitissä, niin ettei hän aluksi kyennyt yhtään lentämään. Untuvakerän täytyi hoidella häntä hetken aikaa kunnes hän saattoi liikuttaa siipiään.

Sitten Mehiläinen lensi pois sanoen: »En unohda koskaan sssinun sssuurta yssstävällisssyyttässsi!» Mutta aika vain kului, eikä Untuvakerän matka edistynyt. Hän oli eksynyt tieltäkin ja kulkenut märkiä niittyjä pitkin, ja nyt hänen täytyi puhdistaa pyhäkenkänsä heinätukolla.

VIIDES LUKU.

Aurinko oli jo melkein kokonaan laskenut, ja metsässä alkoi olla pimeä. Oli juuri aika, jolloin herra Repolaisella on tapana lähteä kävelemään ja etsimään pieniä kaneja. Untuvakerä kiiruhti peloissaan eteenpäin. Joka hetki hän oli näkevinään herra Repolaisen pään kurkistavan puitten takaa.

»Olipa tämä kova paikka», sanoi Siili-setä.

Äkkiä hän kuuli mörinää ja näki Siili-sedän, joka oli mennyt levolle, kerinyt itsensä keräksi ja vierähtänyt liejuun; nyt hän kellehti liejussa selällään eikä voinut liikahtaa lainkaan. »Vedä minut ylös», hän mörisi. Mutta se ei ollut niinkään helppoa, sillä Untuvakerä ei tiennyt, mihin piikkiin tarttua kiinni. Mutta sittenkin hän veti ja veti ja veti, kunnes hän sai vedetyksi siilin oikeinpäin.

»Huh», sanoi Siili-setä puhkien ja läähättäen, »olipa se kova paikka! Ja minkälaiseen kuntoon kaunis turkkini on tullut! Kylläpäs nyt eukolla on paljon

puhdistamista!» Siili-setä pudisteli surullisena piikkejään. Mutta Untuvakerä ei jäänyt häntä hoitamaan. Hän karisteli vain hiukan pölyä ja likaa siilin piikkiturkista hienolla nenäliinallaan. Mutta nenäliina ei parantunut siitä lainkaan.

KUUDES LUKU

Nyt aurinko oli jo mailleen mennyt, ja Untuvakerä oli io neljä kertaa pysähtynyt, vaikkei sitä voinutkaan sanoa turhan päiten vitkastelemiseksi. Hän pelkäsi oikein toden teolla nyt vanhaa herra Repolaista. Jollakin tavoin hän löysi takaisin tielle ja juoksi niin että hameen

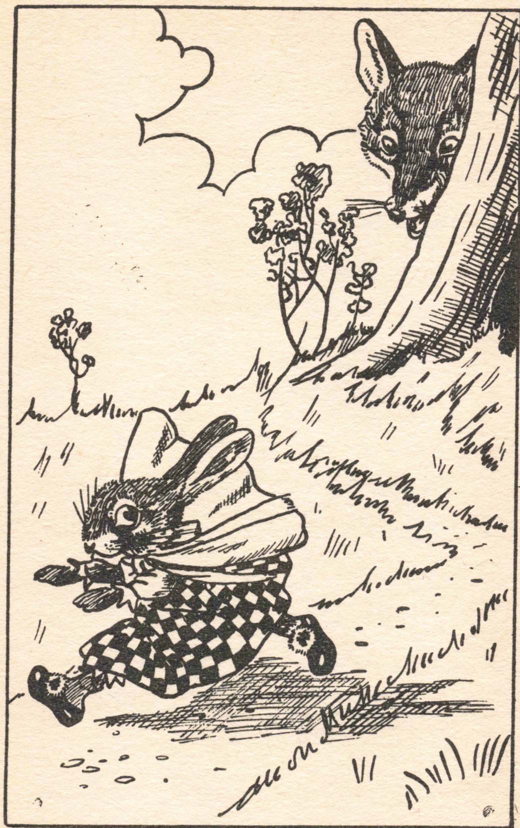
Untuvakerä auttaa sinikelloa.

helmat hulmusivat, kun hän äkkiä kuuli hiljaista itkua, hyvin hiljaista, ja pysähtyi kuuntelemaan. Sinikello-parka siellä itki. Keijut olivat unohtaneet nostaa sen juuret vuoteeseen; ja hän itki, sillä hänen jalkansa olivat märät ja niitä paleli. Untuvakerä keräsi hiukan kuivia lehtiä ja sanoi: »Minun täytyy peittää pienen kullan jalat!» Hetken aikaa hän tuumi: »Täällä ei ole turvallista olla», mutta hän ei saattanut kuulla Sinikellon itkua. Ja hän keräsi koko kuormallisen lehtiä ja sammalta Sinikellon palelevien juurien ympärille.

Se oli aivan kuin hän olisi käärinyt peitteen jalkojen ympärille — tiedättehän te, miten hyvältä se tuntuu. Sinikello helisytti kelloaan, niin iloinen hän oli, ja nosti sitten kasvonsa ja suuteli Untuvakerää, ja muutamat keijut, jotka muistivat äkkiä laiminlyöntinsä, katselivat Untuvakerän hommia sananjalan takaa.

SEITSEMÄS LUKU.

»Mitähän kello oikeastaan on», sanoi Untuvakerä kääriessään viimeiset lehdet Sinikellon ympärille. Sitten hän näki Voikukan kellon vieressään ja puhalsi niin että haivenet lensivät ympäriinsä. Kas, jo puoli kahdeksan! Eipä kumma, että on

Vanha herra Repolainen huomaa Untuvakerän.

jo pimeä. Sillä nyt oli juuri se aika, jolloin hänen olisi pitänyt riisua takkinsa rouva Nöpöhäntä Kanin eteisessä. Ja olipa myöskin se aika, jolloin herra Repolainen laski syrjään piippunsa, nousi nojatuolistaan ja hiipi ulos kuono pystyssä ja korvat höröllään.

Pieninkin oksien kahina sai Untuvakerän jalat kipaisemaan. Ja joka kerta, kun heinänkorret liikahtivat, hänen sydämensä alkoi tykkiä. Ja aivan äkkiä, kukapa tiesi mistä, herra Repolainen ilmestyi Untuvakerän kintereille. Hyvänen aika! Kylläpä hän juoksi!

Untuvakerä oli hyvin vikkelä, mutta herra Repolainen oli vielä paljon vikkelämpi. Sitä paitsi Untuvakerä oli kovin peloissaan, eikä Repolainen sitä ollut. Toinen Untuvakerän kengistä putosi pois, ja se hidastutti hiukan hänen vauhtiaan. Ja hänen punainen takkinsa takertui vähän väliä orjantappurapensaisiin.

KAHDEKSAS LUKU.

Mutta jokainen, joka tekee jotakin hyvää, saa siitä aina palkkansa. Sinikello soitti hurjasti kelloaan — »Kling, kling, kling! Tulkaa pelastamaan Untuvakerää!» Ja metsänväki luuli, että vähintäin joku puu oli syttynyt tuleen. Ja jokainen, jota

Ystävät rientävät auttamaan Untuvakerää.

Untuvakerä oli auttanut, kiiruhti hänen apuunsa!

He juoksivat kaikki kilpaa paikalle — Siili-setä, Myyräherra, Punatulkku-äiti ja Mehiläinen. »Missä on Untuvakerä? Missä», he huusivat Sinikellolle. »Kauempana, kling, kling, kling», soitti Sinikello. He juoksivat eteenpäin minkä jaksoivat ja näkivät vihdoin herra Repolaisen ja Untuvakerän. Sitten he pysähtyivät kaikki hetkeksi vetääkseen henkeä ja neuvotellakseen. »Meidän täytyy olla hyvin ovelia», he sanoivat toisilleen; ja kahdessa sekunnissa he olivat tehneet suunnitelman-

sa ja tiesivät mitä tehdä. Sitten he syöksyivät taas eteenpäin. Samassa herra Repolainen loikkasi ja tavoitellessaan Untuvakerää takinliepeestä hän mörähti: »Minä pidän kovin paljon pikku kaneista!»

Mutta Untuvakerä vain juoksi niin paljon kuin jaksoi ja niin, että hänen pieni sydämensä oli haljeta rasituksesta.

YHDEKSÄS LUKU.

Aivan äkkiä tapahtui jotakin. Sellaista sattuu usein. Mutta tämä oli niin odottamatonta, että siitä hämmästyi itse se henkilökin, joka sen teki — nimittäin Siili-setä. Hän ei ollut lainkaan luonteeltaan sukkela eikä toimelias. Hänestä oli paljon

Herra Repolainen kompastuu Siili-setään.

mieluisempaa torkkua sammalpieluksella kuin juosta kilpaa ja pelastaa lapsia vaarasta. Mutta vaikka Siili-setä olikin vanha ja lihava, niin hän oli samalla rohkea. Siili-setä muisti kaikki ne viisaudet, mitkä hän oli lukenut kirjoista. Niinpä hän keri itsensä kerälle ja vieri sukkelaan herra Repolaisen ja Untuvakerän väliin. Mitään sen viisaampaa hän ei olisi voinut tehdä. Ja herra Repolainen kovassa kiireessään astui Siili-sedän päälle — loukkasi jalkansa — kompastui ja — kaatui. Oi, olipa se koko rysäys!

Untuvakerä vilkaisi toisella

silmällään taakseen ja näki, mitä oli tapahtunut ja hän rohkaisi mielensä ja juoksi. Hän pääsi juuri hiukkasen kauemmaksi, kun herra Repolainen kömpi pystyyn, hieroi kylkiään ja kiiruhti taas Untuvakerän jälkeen. Näin jatkui jännittävää takaa-ajoa. Untuvakerä juoksi edellä, ja herra Repolainen loikki hänen jäljessään pitkin harppauksin.

KYMMENES LUKU.

Mutta sitten sattui toinen odottamaton tapaus. Sillä Mehiläinen sanoi: »Nyt on minun vuoroni», ja lensi suristen herra Repolaisen korvaan ja härnäili tätä. Repolainen koetti vihoissaan haukata Mehiläistä, mutta tämä pisti häntä kuonoon.

Untuvakerä pakenee herra Repolaista.

»Vou, vou, vou», haukkui vanha herra Repolainen hyppien kivusta ja tanssien takajaloillaan. »Vou, häpeä toki! Tämä ei ole rehellistä peliä! Miten uskallat estää minua syömästä päivällistäni?» Ja sillä välin kuin Repolainen ulvoi ja hyppi, Untuvakerä juoksi kauaksi.

»Nyt on minun vuoroni», sanoi Myyrä-herra. »Minä voin auttaa sinua pimeässä samoin kuin sinä autoit minua päivän valossa», ja hän tarttui Untuvakerän takin nauhaan ja talutti tätä. »Minun vuoroni on myöskin», sanoi Punatulkku-äiti ja

lensi edellä kantaen nokassaan kiiltomato-lyhtyä ja näyttäen tietä, jota vastoin Siili-setä, joka oli hiukan hengästynyt juoksusta, istahti maahan ja pyyhki kasvojaan lehdellä. Hyvin pian Untuvakerä ja hänen ystävänsä saapuivat kuunvalossa rouva Nöpöhäntä Kanin luo. Tietysti he tulivat hiukan myöhään, mutta parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

YHDESTOISTA LUKU.

Ja Untuvakerällä oli ihmeen hauskaa kesteissä. Kylläpä olisi kovin sääli, jollei hän olisi ennättänyt niihin. Siellä leikittiin monenlaisia leikkejä — lainaa tulta, hippasilla oloa, harakanhyppyä. Siellä tanssittiin — herra Heinäsirkka esitti yksintans-

Untuvakerä herkkupöydän ääressä.

sia, ja illallinen oli kerrassaan suurenmoinen — turnipsin lehtiä ja viipaleita jokaiselle. Rouva Nöpöhäntä Kani hymyili ja oli ystävällinen kaikille.

Juuri ennen kuin Untuvakerän isä ja äiti tulivat häntä hakemaan, tarjottiin kaalijäätelöä salaatinlehti-lautasilta. Ja kun Untuvakerä meni nukkumaan tänä iltana, niin hän uneksi vain kaikesta siitä hyvästä, mitä hän oli nähnyt ja tehnyt — ja syönyt — kesteissä. Onnellinen pikku Untuvakerä!

20

Hipsuvarvas-sarja

Helmi Krohnin toimittama valloittava sarja — kuvitettuja kertomuksia eläinten ja kukkasten maailmasta.

Hipsuvarvas autiolla saarella

Hipsuvarvas ja nököhammas

Huppuhännän seikkailut

Karvakuono ja luppakorva

Lassi Lättäjalan seikkailut

Pupujussi Gulliver

Untuvakerä

TP 0509 3